

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **R. L.**, zastoupeného JUDr. Ladislavou Palatinovou, advokátkou, se sídlem Vejvanovského 468, Kroměříž, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 7. 2009, č. j. 33 Cad 90/2009 - 18,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 7. 2009, č. j. 33 Cad 90/2009 - 18, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 7. 2009, č. j. 33 Cad 90/2009 - 18, jímž byla odmítnuta jeho žaloba, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalované o jeho plném invalidním důchodu. Krajský soud žalobu odmítl s tím, že žaloba nespĺňuje náležitosti žaloby podle § 71 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť ani původní podání stěžovatele ze dne 24. 2. 2009, ani jeho doplnění ze dne 29. 4. 2009 učiněné na výzvu soudu neobsahuje požadované náležitosti žaloby, a to označení napadeného rozhodnutí a označení žalobních bodů, proto soud jeho žalobu odmítl.

V kasační stížnosti stěžovatel namítl, že napadené usnesení krajského soudu je nezákonné. Stěžovatel poukazuje na to, že je dle obsahu jeho podání najisto postaveno, čeho se v soudním řízení domáhá. Jako účastníky stěžovatel správně označil sebe a žalovanou, dále označil dostatečně přezkoumávané rozhodnutí tím, že uvedl číslo tohoto rozhodnutí a kopii rozhodnutí ke svému podání přiložil. Je tedy zřejmé, jaké rozhodnutí stěžovatel napadá. Pokud jde o žalobní body, stěžovatel vylíčil své zdravotní problémy a sdělil soudu své výhrady ohledně posouzení svého zdravotního stavu žalovanou. Stěžovatel upozorňuje na to, že je právní laik a že podstatné náležitosti uvedl tak, aby jeho podání bylo nezaměnitelné a řádně soudem projednatelné. Stěžovatel zdůrazňuje, že nepovažuje za zákonný přísně rigidní postup krajského soudu a že je tento postup v rozporu s čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) uplatňuje námitku nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí svého návrhu, tedy námitku z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud pro tento důvod shledává kasační stížnost přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněného kasačního důvodu podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud stejně jako Ústavní soud zastává názor, že základní role soudu je zajistit jednotlivci právo na spravedlivý proces a dbát na to, aby nedošlo k odmítnutí spravedlnosti (*denegatio iustitiae*). K této otázce se ve vztahu ke správnímu soudnictví vyjádřil Ústavní soud tak, že správní soud musí vždy vycházet z obsahu a smyslu návrhu, který je mu předkládán (srov. nález Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2001, sp. zn. IV. ÚS 460/2000, č. 148/2001 Sb. ÚS, sv. 24). Nejvyšší správní soud ve své judikatuře také odmítá přepjatý formalismus (srov. např. rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, publikováno pod č. 534/2005 Sb. NSS) a v této věci odkazuje zejména na své rozhodnutí č. j. 6 Ads 62/2009 - 27 ze dne 29. 7. 2009, dostupné na www.nssoud.cz, v němž dospěl k závěru, že rozhoduje-li soud o odmítnutí žaloby z důvodu, že účastník řízení přes výzvu soudu svou žalobu nedoplnil, je povinen posoudit, zda i přes tento nedostatek není možno v řízení pokračovat (§ 37 odst. 5 s. ř. s.). Takový postup je obzvláště nezbytný ve věcech důchodového pojištění, kde je soudní přezkum správního rozhodnutí naplněním nejen práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny), ale i práv sociálních (čl. 30 Listiny).

V případě posuzování podané žaloby je samozřejmě důvodný požadavek, aby žaloba jako procesní úkon, který pro svoji povahu musí splňovat určité náležitosti, tyto formální náležitosti skutečně měla, a to nejen z důvodu procesní ekonomie, ale také správnosti a účelnosti budoucího rozhodnutí, které může být vadným podáním zásadně ovlivněno. I podle Ústavního soudu, pokud soud odmítne zabývat se podáním, které evidentně nesplňuje náležitosti stanovené pro žalobu, nelze takový postup soudu vytknout jako odepření spravedlnosti (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. 2. 1995, sp. zn. IV. ÚS 145/1994, č. 11/1995 Sb. ÚS, sv. 3). Soudy jsou tedy povinny při uplatňování procesních pravidel zamezit jak nadměrnému formalismu, který by byl v rozporu se spravedlivostí řízení, tak přílišné volnosti, která by ve svém důsledku vedla k odbourání procesních náležitostí upravených zákonem. Při soudním rozhodování je třeba zvážit obě uvedená hlediska a poměřit, které z nich v konkrétním případě převažuje. V tomto duchu je třeba také posuzovat konkrétní vady správní žaloby vytčené v této věci stěžovateli.

V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že naplnění požadavku týkajícího se označení napadeného rozhodnutí by mělo být hodnoceno v kontextu celého textu návrhu, pokud pak návrh nebo jeho doplnění obsahovaly číslo napadeného rozhodnutí, napadené rozhodnutí bylo k podání připojeno a stěžovatel uvedl, že se jeho podání týká plného invalidního důchodu, je jasné, které rozhodnutí stěžovatel napadal. Pokud soud požadoval po stěžovateli označení žalobních bodů, měl vycházet z obsahu obou podání, z nichž vyplývá, že stěžovatel nesouhlasí se závěry odborného posouzení jeho zdravotního stavu, vyvrací některé závěry a argumenty z lékařských posudků a poukazuje na podjatost lékařů, kteří posuzovali jeho zdravotní stav.

Pokud tedy krajský soud v této věci dovedil, že žalobcem podaná žaloba brání meritornímu přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí a žalobu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl, je jeho rozhodnutí v rozporu se zákonem. Nejvyšší správní soud proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. února 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu